

ønskeligt, om det Forslag, der laa i det andet høje Ting, var blevet ophøjet til Lov. Det var et Forslag, der hvilede i sig selv, et Forslag, der indeholdt Brændselshjælp. Vi ved jo alle, at Aar efter Aar har der været kæmpet om denne Brændselshjælp, de gamle har aldrig været klare over, om de fik Brændselshjælp, naar Vinteren begyndte, eller ikke. Atter her kastes der Uro ind i de gamles Hjem, og er der noget Befolkningsslag, der vanskeligt kan taale dette, er det de gamle. Og saadan har der de sidste Aaringer bestandig staaet Strid om de gamles Forhold, der har været bestandig Uro, medens der tiltrænges Ro. Men i Stedet for at skabe denne Ro, hvad man kunde have gjort ved at vedtage Forslaget i det andet høje Ting, kommer Regeringen nu med et Forslag, som atter bringer Uro og Sorg ind i Hundreder, Tusinder af Hjem her i Landet. Regeringsforslaget er en Flugt bort fra alt godt. Det bevarer ganske vist Retten til Rente paa Papiret, idet Forslaget gaar ud paa faste Statstakster; men disse er saa smaa, at de ingen som helst Sikkerhed giver de gamle for, at de kan opretholde Livet. 594 Kr. i København, 480 i Købstæderne og 366 paa Landet for et Ægtepar er i Virkeligheden saa minimalt, at disse gamle Mennesker ikke kan regne dermed. Det er saa godt som en Halvering af de nuværende Takster, og selv om nu Forslaget forudsætter, at Kommunerne kan yde noget, saa er der dog ingen Magt, der kan tvinge Kommunerne dertil. Jeg ser godt, at man har Regres til Indenrigsministeren, men han kan dog ikke blande sig i selve Skønnet. Hvis man Henhold til § 6, 1ste Stykke, giver saa og saa mange Procents Tillæg, maa det gælde alle, og omfatter det ikke en enkelt, maa denne enkelte henvende sig til Indenrigsministeren. Men i selve Skønnet kan Indenrigsministeren ikke blande sig, ingen Magt kan tvinge Kommunerne, det er fuldstændig overladt til deres frie Skøn. Det vil sige, at Aldersrenteloven, hvis dette Lovforslag vedtages, ikke dækker Grundlovens § 82; det har den hidtil gjort. Grundlovens § 82, som i Virkeligheden er Grundlaget for vor offentlige Forsørgelse, siger følgende: „Den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis Forsørgelse ikke paahviler nogen anden, er berettiget til Hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de Forpligtelser, som Lovene herom paabyder.“ Ja, denne Grundlovens § 82 var dækket af Aldersrenteloven, men den er det ikke mere, den er kun dækket af den almindelige offentlige Fattiglov. Jeg nærer ikke Tvivl om, at

der bliver Kommuner, som vil hjælpe, og endogsaa Kommuner, som vil hjælpe saa fuldt ud, som de kan, men jeg nærer paa den anden Side heller ikke Tvivl om, at der bliver Kommuner, som vil knibe udenom, som vil yde saa lidt Hjælp som gørligt, og hvis man tvivler herom, behøver man blot at tænke tilbage paa Tiden før Aldersrentelovens Ikrafttræden, hvor den allerstørste Forskel gjorde sig gældende, hvad man ogsaa vil se af de Takster, som endelig blev Resultatet, og hvoraf Gennemsnittet i Byerne og i visse Landkommuner laa meget højt oppe, medens det i andre laa meget langt nede. Og saa var der den Gang det Forhold til Stede, at hvor Kommunerne ydede et Bidrag, kunde de gaa hen og hente Halvdelen hjem hos Staten. Det var dog en betydelig Forskel fra det nuværende, hvor Kommunerne for hver Øre, de bevilger ekstra, ved, at de skal betale disse Penge selv. Man behøver heller ikke at søge langt ud for at komme til at tvivle om, hvorvidt Kommunerne vil yde Bidragene. Med Lovforslaget følger forskellige Bilag, og der er ogsaa et, der er betegnende, Bilag 1 fra Statistisk Departement. Dette Bilag, der drejer sig om Udregninger, gaar ud fra, at § 6, 1ste Stykke, vil blive benyttet fuldt ud, og derfor kommer man op paa en Udgift af 10 Mill. Kr. Men i Departementets yderligere Bemærkninger siges det, at „det maa forudses, at Kommunalbestyrelserne i et vist Omfang vil foretrække at give et fast Tillæg, der er mindre end det, som Forslaget tillader“. Ja, naturligvis, jeg tror, man i overordentlig mange Landkommuner vil give et mindre, fast Tillæg, ja, jeg kan for den Sags Skyld ogsaa godt tage Bykommunerne med, men jeg nærer i højeste Grad Tvivl om, at Retten til at give det faste Tillæg vil blive udnyttet i den Grad, som man har forudset det. (*Martin Hansen*: Er det Vejle?). Det ærede Medlem siger nej. Saa er han i Uoverensstemmelse med den højtærede Minister, for selv Ministeren tvivler — man kan se det i hans Forelæggelsestale, hvor han — det findes Spalte 2362 — siger følgende: „Dette Tillæg, hvortil Kommunerne faar Bevillingsretten, skal naturligvis være undergivet Kommunalbestyrelsens Skøn indenfor den Begrænsning, som nu er foreslaaet, men jeg vil dog hævde Nødvendigheden af, i hvert Tilfælde indtil videre, at alle Kommuner i den Udstrækning, som man finder det fornødent, udnytter Adgangen til at give det procentvis lige store Tillæg til alle Aldersrentenydere i Kommunerne“. Ja, det er jo tilstrækkeligt.